

Er wordt geschat dat er 350 à 400 soldaten uit Blankenberge onder de wapens werden geroepen in Wereldoorlog I²¹¹. De 49 die op de monumenten staan betekent dan een verliespercentage tussen 12 en 14%.

De belangrijkste doodsoorzaak waren de verwondingen: tweeëndertig, inbegrepen ongevallen en vermisten, (65,3%). Acht zijn overleden ten gevolge van een ziekte (16,3%). Zes hiervan door ziekten aan de longen en de luchtwegen. Van zeven personen is de doodsoorzaak niet bekend.

Negentien militairen hoorden bij een linieregiment, waaronder vijf bij het 4de Linieregiment en drie bij het 8ste Linieregiment. Acht waren karabiniers, waarvan vijf bij de 2de karabiniers. Zeven waren bij de artillerie en de rest bij de jagers te voet, de jagers te paard, de grenadiers en de genie. Eén militair hoorde bij het korps torpedisten en zeelieden.

Zesentwintig militairen waren miliciens, negen waren oorlogsvrijwilligers en drie beroepsvrijwilligers.

Drie militairen op de monumenten hadden de graad van korporaal, vijf die van sergeant en één van wachtmeester²¹². Er waren twee officieren bij: een hulponderluitenant en een kapitein-commandant.

Twee soldaten met officiële woonplaats Blankenberge staan niet op één van de drie monumenten vermeld. Dit zijn:

- Herrebout Bruno, geboren te Eeklo, soldaat 2e klasse, oorlogsvrijwilliger, 10e Linieregiment (10 Cie); overleden op 22 jarige leeftijd in Torhout op 16 oktober 1918; vermist (vermoedelijk krijgsgevangen)²¹³;
- Ruelle Louis François, geboren te Brussel, soldaat 2e klasse, oorlogsvrijwilliger 1914, 2e Linieregiment; overleden op 20 jarige leeftijd in Middelburg (NL) op 7 december 1914²¹⁴.

Uitkerke (zie tabel 13)

In Uitkerke bevindt zich in de Kerkstraat, links naast de Sint-Amanduskerk, het monument voor de militaire slachtoffers (figuur 57). Het is een zuil die op een sokkel staat. Het onderste deel van de sokkel bestaat uit vijf schuingeplaatste treden en het bovenste deel is vierkant van vorm. De zuil heeft een hoog concaaf gebogen en sterk geprofileerde basis met een doorlopende waterlijst. De rondzuil verjongt naar boven toe en draagt een bandvormig kapiteel en een eivormige bekroning. Oorspronkelijk stond op de top van de zuil een heidense vlam (figuur 58), die echter op aandringen van pastoor M. Lefèvre vervangen werd door een kruis²¹⁵ (figuur 59). Nu staat dit kruis niet meer op de top van het monument. In

²¹¹ Deschoolmeester P., Blankenberge en Uitkerke bezet. 1914-1918, Stadsbestuur Blankenberge, Blankenberge, 2014, p. 24

²¹² Zie voetnoot 137

²¹³ Belgian War Dead Register, <https://www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=22407>

²¹⁴ Belgian War Dead Register <https://www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=35918>

²¹⁵ JACOBS M., Zij die vielen als helden., deel 2, o.c., p. 396-397

het midden van de zuil staat een grote eikentak in reliëf en op de basis het wapenschild van Uitkerke. Op het bovenste deel van de sokkel staat op een rechthoekige bronzen plaat de tekst: “*Uytkerke aan zijne kinderen*” en daaronder “*Gevallen voor het Vaderland*” en de namen van gesneuvelden uit Wereldoorlog I. Na de Tweede Wereldoorlog werden op het onderste deel van de sokkel twee tekstplaten toegevoegd met de namen van de slachtoffers van die oorlog.

Figuur 57. Gedenkzuil voor de militaire slachtoffers, Kerkstraat te Uitkerke
© De Moor Marina

Figuur 58. De gedenkzuil met een vlam op de top (bron: Uitkerke oorlogsmonument, http://www.bel-memorial.org/cities/west-vlaanderen/uitkerke/uitkerke_mom.htm)

Figuur 59. De gedenkzuil met een kruis op de top (bron: Jacobs M., Zij, die vielen als helden... Inventaris van de oorlogsgedenktekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen, deel 2, Brugge, 1996, p. 396)

Het monument werd ontworpen door ing. Florimond d'Or uit Uitkerke²¹⁶ en onthuld op 8 augustus 1920. De kostprijs bedroeg 23.723,63 fr.²¹⁷ De gedenkzuil is vastgesteld als bouwkundig erfgoed sinds 14 september 2009²¹⁸.

Op het monument staan tweeëntwintig namen van slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog, waarvan er vijftien militairen waren en zeven burgers. Van de vijftien militairen was er één die niet woonachtig was in Uitkerke, maar in Schaarbeek. Hij was wel geboren in Uitkerke. Van één soldaat op het monument is de woonplaats niet bekend. De gemiddelde leeftijd is 24,8 jaar. De jongste was 20 jaar en de oudste 31 jaar. Twee militairen waren gehuwd. De overlijdensplaats van zes soldaten lag in Frankrijk.

Zeven zijn op het einde van de oorlog overleden (van september 1918 tot februari 1919), waarvan drie na de wapenstilstand van 11 november 1918. Zeven zijn

²¹⁶ JACOBS M., Zij die vielen als helden..., deel 2, o.c., p. 397

²¹⁷ JACOBS M., Zij die vielen als helden..., deel 2, o.c., p. 397

²¹⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Arduinen gedenkzuil (bij de Sint-Amanduskerk) [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/45080> (geraadpleegd op 21 juli 2018)

overleden aan verwondingen (inclusief twee vermisten) en zeven aan een ziekte, waarvan zes aan een longziekte.

Vijf soldaten waren bij een linieregiment, drie bij de jagers te voet en twee bij de karabiniers. Verder was er telkens één bij het vervoerkorps, bij de bereden artillerie en bij de administratietroepen van de gezondheidsdienst.

Twaalf van hen waren milicien en één was beroepsvrijwilliger. Er waren twee brancardiers bij. Drie militairen op het monument hadden de graad van korporaal.

Drie soldaten met woonplaats Uitkerke staan niet op de gedenkzuil vermeld. Dit zijn:

- Six Florent Pierre Alphonse, geboren te Brugge, soldaat 2e klasse, milicien 1912, 23e Linieregiment - 3 Bn (11 Cie); overleden op 22 jarige leeftijd in Pervijze op 24 oktober 1914; gesneuveld²¹⁹;
- Thisbaert Oscar Cesar, geboren te Stalhille, soldaat 2e klasse, milicien 1903, 1e Groep Troupes Auxiliaires du Génie (6 Cie); overleden op 35 jarige leeftijd in Leffinge op 31 januari 1919; doodsoorzaak: zelfdoding²²⁰;
- Troffaes Rene Aime, geboren te Blankenberge, soldaat 2e klasse, milicien 1913, 4e Linieregiment - 1e Bn (3 Cie); overleden op 24 jarige leeftijd in Kaaskerke (kruising tranchée 1 met 111) op 29 september 1917; gesneuveld (geweerkogel in de hals)²²¹.

Assebroek²²² (zie tabel 14)

In Assebroek staat op het Gaston Roelandtsplein een standbeeld voor de slachtoffers van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog (figuur 60).

Het beeld staat binnen een omheind bloemperk op een hoge naar boven toe licht versmallende rechthoekige, geprofileerde sokkel waarop onder de kroonlijst twee lauriertakken met het wapenschild van Assebroek in hoogrelief staan. Het beeld stelt een jonge vrouw voor in lang gewaad, die het lichaam van een dode soldaat vasthoudt in een piëtahouding. De soldaat heeft nog een vaandel in de hand. Op de grond ligt een kanonloop. Het monument is uitgevoerd in witte natuursteen. Op de het bovenste deel van de sokkel staat op de voorkant de tekst: "*Het dankbare Assebrouck aan zijne gesneuvelde helden 1914-1918*". Op de rechter-, de linker- en de achterkant staan de namen, niet alfabetisch gerangschikt in uitgehouwen letters. Later werden de namen van de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog aan het monument toegevoegd.

²¹⁹ BS Uitkerke, overlijdensakten 1926, nr.33; Belgian War Dead Register, <https://www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=37481>

²²⁰ Belgian War Dead Register, <https://www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=39292>

²²¹ BS Uitkerke, overlijdensakten 1924, nr.25; Belgian War Dead Register, <https://www.wardeadregister.be/nl/dead-person?idPersonne=39866>

²²² Voor een uitgebreide en diepere studie van Assebroek tijdens WO I is het boek van Valentin DEGRANDE, *Assebroek 1914-1918. Het leven zoals het was tijdens vier jaar Duitse bezetting, Assebroek*, 2014, 310 pp., onmisbaar.